

Administratia Spitalelor si Serviciilor Medicale Bucuresti
SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO-FACIALA
“Prof.Dr.Dan Theodorescu”
Calea Plevnei nr.17-21 , sector 1 , Bucuresti Tel.021/315.52.17/Fax : 021/315.88.55
www.spitalomf.ro
E-mail: secretariat@spitalomf.ro
Cod fiscal : 4267265

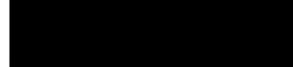
APROB

Director medical interimar,
Dr. Tiberiu Nită

PROTOCOL DE TRATAMENT AL CHISTURILOR PĂRȚILOR MOI ORALE ȘI CERVICO-FACIALE

Grup de lucru

Prof.univ.dr.Alexandru BUCUR -

Conf.univ.dr.Octavian DINCA -

**Prezentul protocol a fost avizat în cadrul ședinței Consiliului Medical din data de 19.11.2018
(P.V. nr. 10200/19.11.2018).**

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL CHISTRILOR PĂRȚILOR MOI ORALE ȘI CERVICO-FACIALE	Ediția: I Revizia: 0 Data implementării: 19.11.2018
---	--	---

Cuprins

1. LISTA DE DIFUZARE	3
2. SCOP ȘI OBIECTIVE (MOTIVARE ȘI FUNDAMNETARE)	3
3. DOMENIU DE APLICARE	4
4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ APLICABILE PROTOCOLULUI	4
5. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	4
6. DECRITEREA PROTOCOLULUI.....	4
 6.1. CHISTURI ALE PĂRȚILOR MOI	4
 6.2. CHISTURI CERVICALE.....	5
 6.3. CHISTURI SALIVARE (ALE PĂRȚILOR MOI).....	6
 6.4. CHISTURI ALE STRUCTURILOR EPIDERMULUI ȘI ANEXELOR SALE	7

1. LISTA DE DIFUZARE

Nr. crt.	Scopul difuzării	Microstructura/Persoana	Data difuzării	Semnătura
1.	Informare și Aplicare	Secția Clinică de Chirurgie OMF Conf. Dr. Octavian Dincă	19.11.2018	
2.		Ambulatoriul despecialitate Chirurgie OMF Dr. Tiberiu Niță	19.11.2018	

2. SCOP ȘI OBIECTIVE (MOTIVARE ȘI FUNDAMNETARE)

Protocolul a fost elaborat cu scopul de a asista personalul medical în adoptarea deciziei terapeutice în cazul pacienților care necesită tratament al chisturilor părților moi orale și cervico-faciale.

Deși protocolul reprezintă o fundamentare a bunei practici medicale bazate pe cele mai recente dovezi științifice disponibile în domeniu, nu trebuie considerat că aceste recomandări includ toate intervențiile potrivite sau exclud pe toate cele nepotrivite pentru situația în cauză. Protocolul nu intenționează să înlocuiască raționamentul medical la fiecare caz în parte. Decizia medicală trebuie să ia în considerare particularitățile individuale și opțiunea pacientului, precum și resursele, caracterele specifice și limitările institutilor de practica medicală. Fiecare medic care aplică recomandările în scopul stabilirii unui plan terapeutic trebuie să utilizeze propriul raționament medical independent, în funcție de fiecare caz în parte și în funcție de experiența personală în corelație cu dotarea institutiei în care acesta își desfășoară activitatea.

Specialiștii care au elaborat acest protocol au depus eforturi pentru ca informația conținută în acesta să fie corectă, redată cu acuratețe și susținută de dovezi. Date fiind posibilitatea erorii umane și/sau progresele cunoștințelor medicale, ele nu pot și nu garantează că informația conținută în protocol este în totalitate corectă și completă. Recomandările din acest protocol sunt bazate pe consensul autorilor privitor la abordările terapeutice acceptate în momentul elaborării materialului.

Persoanele care au elaborat acest protocol își declină responsabilitatea legală pentru orice inacuratețe, informație percepță eronat, pentru eficacitatea clinică sau succesul oricărei metode terapeutice detaliate în acest protocol, pentru modalitatea de utilizare sau aplicare sau pentru deciziile finale ale personalului medical rezultate din utilizarea sau aplicarea lor.

În fiecare caz specific, utilizatorii protocolului trebuie să consulte literatura de specialitate specifică prin intermediul surselor independente și să confirme că informația conținută în recomandări, este corectă.

Acet material, ca de altfel toate protoalele sunt supuse unui proces de revizuire și actualizare continuă.

3. DOMENIU DE APLICARE

Prezentul protocol se aplică în cadrul următoarelor compartimente:

- Secția Clinică de Chirurgie OMF,
- Ambulatoriul de specialitate al spitalului Chirurgie OMF

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ APLICABILE PROTOCOLULUI

Compendiu de Chirurgie Oro-Maxilo-Facială PROF. DR. ALEXANDRU BUCUR

5. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
5.1. DEFINIȚII:		
1.	Protocolul medical	Reprezintă un set de recomandări pentru rezolvarea unei probleme clinice, ghid în îngrijirea pacientului sau sprijin medical în efectuarea unei proceduri (Medical Dictionary)
5.2. ABREVIERI:		
1.	OMF	Oro-maxilo-facială
2.	n.	Nerv

6. DESCRIEREA PROTOCOLULUI

6.1. CHISTURI ALE PĂRȚILOR MOI

CHISTUL DERMoid

- extirpare:
  - abord oral sau cutanat, în funcție de localizare; uneori, pentru formele de mari dimensiuni, este necesar abordul mixt
  - examenul histopatologic al piesei operatorii

CHISTUL TERATOID

- dacă are dimensiuni importante la naștere și determină obstrucția cailor aeriene superioare:
traheotomie de urgență neonatală
- extirpare (dificilă, având în vedere numeroasele aderențe perilezonale)
  - examenul histopatologic al piesei operatorii
  - poate recidiva (potențial marcat de proliferare a unor focare reziduale).

6.2. CHISTURI CERVICALE

CHISTUL BRANHIAL

- extirpare
  - examenul histopatologic al piesei operatorii

Complicații postoperatorii:

- leziuni nervoase (hipoglos, auricular mare, laringeu superior, X, IX, XI, ram inferior al n.facial)
- cicatrici cheloide.

CHISTUL CANALULUI TIREOGLOS

- extirpare
  - abord cervical
  - deoarece are o membrană subțire, extirparea este dificilă și există riscul perforării chistului în timpul intervenției
  - dacă aderă la mucoasa linguală, este necesară și extirparea unei porțiuni din mucoasă, urmată de sutura plăgii rezultate la nivelul bazei limbii.
  - piesa de rezecție va include fragmentul osos hiodian de care poate adera uneori chistul
  - examenul histopatologic al piesei operatorii

Complicații intra sau postoperatorii:

- recidive și fistule prin imposibilitatea extirparii complete
- complicații infecțioase
- obstrucția cailor aeriene superioare
- lezarea n.hipoglos
- lezarea ramului inferior al n. facial

FISTULĂ CERVICALĂ MEDIANĂ:

- extirpare
  - nu se va face mai devreme de 6 luni, pentru a permite organizarea și definirea traiectului fistulos, care să permită o excizie completă
  - piesa de rezecție va include porțiunea tegumentară care circumscriz orificul fistulos, traiectul fistulos și fragmentul osos hiodian de care acesta aderă
  - examenul histopatologic al piesei operatorii

GUŞA LINGUALĂ

- în majoritatea cazurilor nu este necesar tratamentul chirurgical
- dacă induce tulburări respiratorii importante: extirpare parțială / totală
  - examenul histopatologic al piesei operatorii
  - tratament hormonal de substituție condus de endocrinolog, în cazul în care este singurul țesut tiroidian al pacientului

6.3. CHISTURI SALIVARE (ALE PĂRȚILOR MOI)

MUCOCELUL ȘI SIALOCHISTUL

- glande salivare mici: extirpare împreună cu glandele salivare implicate
  - are potențial mare de recidivă
  - examenul histopatologic al piesei operatorii
- glanda parotidă: extirpare prin abord similar parotidectomiei
  - examenul histopatologic al piesei operatorii
- sinus maxilar:
  - nu necesită în general tratament
  - dacă are dimensiuni mari și obstruează ostiumul sinusului maxilar, întreținând fenomenele de sinuzită cronică: cura radicală a sinusului maxilar.

RANULA

Prezintă două forme clinice: ranula sublinguală și ranula „în bisac” (ranula suprahioidiană)

- marsupializare
  - se asociază cu o rată mare de recidivă
- extirparea ranulei, inclusiv a membranei chistice, împreună cu glanda sublinguală
  - **ranula sublinguală:** abord oral, la nivelul planșeului bucal

SPITALUL CLINIC DE CHIRURGIE ORO-MAXILO- FACIALĂ "PROF. DR. DAN THEODORESCU"	PROTOCOL DE TRATAMENT AL CHISTRILOR PĂRȚILOR MOI ORALE ȘI CERVICO-FACIALE	Ediția: I Revizia: 0 Data implementării: 19.11.2018
---	--	---

- **ranula „în bisac”:**
  - abord cutanat
  - uneori abord chirurgical mixt, oral și cutanat.
  - **ranula suprahioidiană cu evoluție strict sub m. milohioidian:**
    - abord cervical, submandibular
    - extirpare se face de cele mai multe ori, împreună cu glanda submandibulară care aderă
- examenul histopatologic al piesei operatorii

Complicații intra și postoperatorii:

- hemoragie postoperatorie imediată sau tardivă
- recidivă prin imposibilitatea extirparii complete
- lezarea nervului lingual
- lezarea ductului *Wharton* și stază salivară retrogradă
- lezarea ramului inferior al nervului facial (în cazul abordului cutanat)

6.4. CHISTURI ALE STRUCTURILOR EPIDERMULUI ȘI ANEXELOR SALE

CHISTUL SEBACEU / CHISTUL EPIDERMOID

- extirpare completă
  - este necesară și extirparea porțiunii tegumentare care aderă de chist, printr-o excizie în „felie de portocală”.
  - examenul histopatologic al piesei operatorii

CHISTUL CU INCLUZII EPIDERMALE

- tratament similar chistului epidermoid/sebaceu.